

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyitltéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Magyarázatok.

Budapest, jan. 9.

Betűragó a magyar sohasem volt. Befogadta a német katonát, a német iskolát, sőt még a zengerajt is, de a német filozófiát be nem fogadta. Az absztrakciókat megemészteni nem tudjuk. Nem habbal táplálkozunk, hanem töltött káposztával. Megvetjük a zabhegyezést az elméletben és nem foglalkozunk szütyalan anyagok megmérésével. Nem kiülődünk azzal, hogy rátaláljunk a végtelenség végére, s eszünk ágába sincs a mindenséget rubrikába szedni.

Nekünk az élet nem talány, hanem feladat. A haza nem fogalom, hanem valóság; a politika nem Schöngestein, hanem csatatér. Merőben képtelenek vagyunk annak vitatására, hogy Krisztus fiu-isten-e vagy isten-fiu? és jótállók róla, hogy tősgyökeres magyar ember az „Ich“-ről soha sem fog könyvet írni.

Igenis, tudunk hinni, bizni, lelkesülni, áldozni. A materia nem vett rajtunk erőt. A kötelesség, a becsület, a hála, a szeretet élő és munkálkodó erők a magyar nép szervezetében. De lovon szeretünk lovagolni, nem pedig vesszőparipán. A mit megértünk, azért, ha kell, meg is tudunk halni; de a jótáért nem tud a magyar egy hamuférget sem megölni.

Éppen ezért az a harc, a mi most foly, nem a magyar nép harca. A csatárd nem a magyar Góiusz szolgálatában vágja testünkön a sebet, hanem egy jövevény felfogás szolgálatában. Mert azt igenis minden magyar ember megérti, hogy az állami bírások szükséges a magyar állam kiépítéséhez; azt is mindenki megérti, hogy egységes házassági jog szükséges a magyar jogrendszer kiegészítéséhez — s mivel ezt, mint a reform lényegét mindenki megérti és helyesli, ennélfogva el is fogadta azt az országgyűlésnek mindenik pártja.

Miben nem értettünk hát egyet? Kizárólag csak a megkötés formájában. Abban, hogy kötelező legyen-e a polgári kötés, vagy ne legyen kötelező. Ezen alakításg előtérbe nyomása nélkül a Ház teljes egyhangúsággal sorakozott volna a reform mellé. Pedig ezen alakításg annyira alárendelt jelentőségű, hogy maga Irányi Dániel, a ki nem tartózott különben a megalkuvók közé, le tudott róla mondani a két ellenzék egyetértése érdekében.

És mégis, ezen alárendelt formalitás miatt olyan harc indult meg, a milyent nem vívtak sem a jobbágyok felszabadítása alkalmával, sem akkor, midőn a bástyáiból oszlopokat tördeltek ki.

Ennek az eszeveszett állapotnak abban van a magyarázata, hogy a nemzet nagy alkotmányos küzdelmeinek mindig volt tárgya is, ezáltal is. A küzdő feleknek volt bíráltni és védeni valójuk. De a mostani harcnak voltaképpen nincsen igazi substratuma. S mivel nincs, ennél fogva a magyar faj, mely nem szeret a levegőben hadonázni, nem lépett teljes fegyverzettel a sorompóba. Ám, valakinek csak védelmezni kellett a kormány álláspontját. Ez a valaki megjött. Eddig is itt volt; de a maga fajbeli erejével közéletünkben most jelentkezett először.

A reformot elsősorban a zsidóság tette magáévá. Álláspontjukat értem és helyeslem. A politikai emancipációra következnie kell a társadalmi emancipációnak, mit óhajtunk mindnyájan. Ennek előfeltétele a polgári házasság. És ha élére állottak a küzdelemnek, jogukkal éltek és kötelességet teljesítették.

Hanem a közlele tulságosan elfajult általuk. Harezi modoruk izgatón volt. Nem harcolt így a magyar ember soha. Széchenyi és Kossuthon kezdve sok publicisztikai bajvivót is

merek. A mérközés mindig tanuságos, mindig nemes, mindig hazafias volt. De ez a mostani fogcsikorgatás igazán visszataszító. Ez nem tisztázása a véleményeknek, hanem üldözése. Az ellenfélnek ez nem becsülése, hanem becs-mérlése.

A magyar közönség vitaközhöz volt szoktatva; a reform előharczai most a lebunkózáshoz szoktatták. Ha égető szerszám volna a tinta: a reform ellenzői máglyán pusztultak volna. A legsötétebb idők türelmetlensége ujlott föl szemünk láttára. A sárt már nem is marokkal szórták, hanem gyárilag ontották, hogy minél előbb föld alá kerüljön az ellenvélemény.

Ezzel a modorral senkit meg nem nyertek, de sok embert elidegenítettek. A lovagias érzület tartózkodik az olyan bajtársaktól, kik fegyver helyett piszkot használnak. A józan magyar elme bámulva kérdezi, hogy azok, kik nem esküsznek a „kötelező“ megváltó erejére, vajjon mit vétettek a haza, a szabadság, a felvilágosodás ellen? És megkérdezi, hogy hát így néz ki a liberálizmus?

Hát mióta áll abban a szabadelvűség, hogy hajsza induljon azon ember ellen, a ki nem úgy gondolkozik mint mi és üldöztessek az a vélemény, mely nem egyezik meg a miénkkel? Higyjék el a „liberális“ katonák, hogy a harcnak e mocskos levében a legtisztább elvek is elszennyesednek. De elhihetnek még egyebet is. Elhihetik azt is, hogy bent a sátorban a táborok már nem az elvek fölött tanácskozik.

A betű kérelhetetlenségét immár ők is megszokták. Rövid idő alatt három kormányváltásba kergette őket a betűragás. Hónapok óta küzködnek a pártválság mizériáival is. A ki még most is azt hiszi, hogy bent a sátorban recepczióról és felekezetrőlküliségről van szó, az sem nem lát, sem nem hall.

A hatalom nem olyan haszontalan portéka, hogy eldobjuk magunktól az elméletnek néhány kihegyezett zab-szeméért. El még Tisza Kálmán s áll még az ő pártja. Ha beborul az ég az elvek fölött, majd tanácsot kérnek az időktől és módoktól.

Van még tres fogas a Lloydban, a hová felakasztható egy-két fordított köpenyeg.

Nem arról van most márszó, hogy mikép vigyék győzelemre a zászlót, hanem arról, hogy miként mentse meg az irhát.

BARTHA MIKLÓS.

A t. Ház.

Budapest, jan. 9.

A karácsonyi szünet után ma volt az első ülés.

Az ülés rendkívüli élénk képet mutatott. A nemzeti párt s a pártokivüliek pad-sorai a legmötöttebbek voltak, s a lázas izgalom tünete fel-fel villantak, a mint egymás felől szóló folyó válság természetét csak röviden is érintette. Nem kevésbé izgatott hangulat mutatkozott a kormánypárt soraiban is, s midőn Polónyi szölsára felkelt, attól való félelmében, hogy most a szemrehányás megérdemlett lezkeztetése fog következni, kesernyész kacagással próbált tüntetni. Azonban Polónyitól távol állott, hogy most idejét lássa az egyébként megérdemlett lezkeztetésnek.

Az ülés különben rövid fél óra alatt be is fejeződött.

Báró Bánffy elnök a szokásos bejelentéseket s hivatalos előterjesztéseket a nagy zajban alig volt képes megtenni. Nagy derűtséggel fogadtatott a válaszólatlanul maradt interpellációk bemutatása, mint a leköszönt kormány hagyatéka.

Ezek után Wekerle miniszterelnök jelentkezett szölsára. Röviden adta elő, hogy ő felsége elfogadta a kormány lemondását, de utódja kinevezve nem lévén, az új kabinet megalakulásáig kéri, hogy az ülések tar-

tása függesztessék fel, s a Ház összehívására az elnök bizassék meg.

Helfy Ignác szölt röviden, hogy tudomásul veszi a miniszterelnök előadását, hozzájárul, hogy az új kormány megalakulásáig ülés ne tartassék, s az elnök bizassék meg majd annak idejében az ülés összehívásával, de már most sem állhatja meg, hogy a válság parlamentellenes folyamat ne érintse, fentartja azonban jogát, hogy majd a nak idejében részletesen is hozzászóljon. Hasonló értelemben beszélt Madarász is röviden, azzal, hogy ő az ülés napját kitűzni kívánja, s e czélból a szombati napot ajánlotta.

Polónyi Géza szintén röviden tette meg észrevételét, hogy a válság lefolyásáról, vajjon parlamentellenes mederben megyen-e majd ha annak okai előtűnk lesznek, lehet csak itéletet mondani. Ő is fentartja erre jogát s most hozzájárul ahhoz, hogy a Ház ülését majd az elnök hívja össze.

Ezzel az elnök az értelemben mondotta ki határozatát s az ülés véget ért.

Az ülés lefolyásáról részletes tudósításunk így szöli:

Wekerle Sándor miniszterelnök: T. Ház! A múlt év december 18-án tartot ülésében volt szerencsém bejelenteni, hogy a kormány beadt lemondását. (Helyeslés a szélsőbalon.) Ő felsége azt elfogadta (Helyeslés a szélsőbalon.) és az egyes minisztereket tárcáik tovább vezetésével megbizta.

Mint hogy az új kormány alakítása iránt a tárgyalások mindegyik meg befejezve nincsenek, tisztelettel kérem a t. Házat, hogy üléseit az új kormánynak remélhetőleg legközelebbi megalakulásáig elnapolni és a képviselőház elnökét az iránt megbizni, illetőleg felhívni méltóztatassék, hogy az új kormány megalakulása után ülést hívjon egybe.

Elnök Méltóztatva ehhez hozzájárulni? (Helyeslés.)

Helfy Ignác: Engedelmet kérek! Elnök: Helfy Ignác képviselő nr kíván szölni.

Helfy Ignác: T. Ház. Az világos, hogy a miniszterelnök ur jelentésével szemben mi egyebet nem tehetünk, mint hogy azt tudomásul vegyük. Hogy a válságnak genezise, a válság fejlődésének különböző fázisai a legelső alkalommal tüzetes vita tárgyává fognak tétetni e Házban, abban, azt hiszem, senki sem kételkedik. Erre szükség van, ha kellő időben akarják elhárítani azt a visszahatást, melyet a válság mikénti lefolyása egész alkotmányosságunk, parlamentarizmusunk jövőjére gyakorolhat. (Zaj és elnemondás a középén.)

Egyelőre azonban természetes, hogy a jelentést tudomásul kell vennünk. De egy-szersmind bátor vagyok minderkéne a szíves figyelmébe ajánlani, hogy ha mi azt csak egyszerűen tudomásul vesszük, ezt az ország mely megdöbbenéssel (Zajos ellenmondások a középén), a külföld gunnyal, ellenségeink pedig hahotával fogják fogadni. (Ellenmondások a középén.) Ennyit akartam megjegyezni.

Madarász József: Szemben a t. miniszterelnök ur kijelentésével, természetesen nincs más hátra, mint hogy a képviselőház néhány napra összejövetelét elhalassza. Arra nézve, hogy miként történt az egész válság, meg egyezik-e az a népképviselőre alapított parlamenti rendszerrel, igen, vagy nem: természetesen én sem akarván a legkevésbé is gátat a lehetséges egyetértés elé gördíteni, majdan a képviselőháznak abban az ülésében, midőn a leendő új kormány elmondja programmját tartom fenn magamnak nézete-met elmondani. Most azonban arra, kérem a t. Házat, méltóztatassék egyuttal elfogadni, hogy a ház szombaton mindenesetre ülést tartson, (Zaj a jobboldalon. Ellentmondás) a netalán közbjött addigi eseményeknek a képviselőház által kellő alkotmányos mértékben leendő elbirálása végett.

Polónyi Géza: T. Ház! (Zaj és derűtség a jobboldalon.) Ez a kitűnő jó kedv talán a feldölt fazekas szekeresre akar emlékeztetni, vagy figyelmeztetni akar arra, hogy a válság csakugyan jó kérékvágásba került. Én különben csak egy szót akarok szölni

Magának a válságnak történetére vonatkozólag a mig annak okai és egész lefolyása a képviselőházban hivatalosan bejelentve nincsenek, addig semmiféle véleményt formálni nem akarok és nem fogok.

A második dolog, a mit meg akarok jegyezni, t. Ház az, hogy én azt hiszem, hogy Madarász József t. tagtársunknak indítványára szükség nincs; nem szükséges, hogy a képviselőház szombatra meghatározza az ülés idejét, mert az elnöknek adott megbizás elég garancia arra nézve, hogy a mint a válság kérdése meg van oldva, formaszert az ülés össze is lesz hívja. Ha pedig az hosszabb ideig tartana, vagy bármilyen olyan incidens merülne fel, mely a képviselőház sürgős összehívását szükségessé tenné, ezt maga a képviselőház is megteheti, mert a

Ház a maga határozatával napolja el üléseit, tehát joga is van ahhoz, hogy bármikor ülést összehívjon. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Azért legjobb lesz, ha tudomásul vesszük a miniszterelnök ur nyilatkozatát és megbizzuk a Ház elnökét a legközelebbi ülés összehívásával. (Helyeslés.)

Elnök: Gondolom, t. Ház, méltóztatnak ahhoz hozzájárulni, hogy a miniszterelnök ur jelentése tudomásul vétessék és hogy az elnök hatalmaztassék fel arra, hogy majd az új kabinet megalakítása után alkalmas időben ülést összehívjon. (Helyeslés.) Méltóztatnak hozzájárulni? (Általános helyeslés.)

A válság.

Budapest, január 8.

Mért lépett vissza?

Ma egész délután nagy tanácskozások folytak Khuen-Héderváry gróf s a szabadelvűpárt korifeusai között a miniszterelnöki palotában. Ott voltak Wekerle Sándor miniszterelnök, Bánffy Dezső br, Szilágyi József, Szilágyi Dezső, Széll Kálmán, Tisza Kálmán és Darányi Ignác.

A tanácskozás a leendő miniszterelnöknek programja felett folyt. A bán programjának csak egyetlen pontja ellen volt a szabadelvűpárt vezéregyéniségeinek kifogásuk. Khuen-Héderváry gróf föltétlenül ragaszkodott ahoz, hogy fölvétessék a miniszterelnöki programbeszédbe egy nyilatkozat, mely alkalmas lenne arra, hogy a fuziót a 67-iki kiegyezés alapján álló pátok között, ha nem is mindjárt, de a közel jövőben előmozdítsa és lehetővé tegye a közeledést.

A szabadelvűpárt vezéregyéniségeinek többsége anonban ezzel szemben határozottan állást foglalt.

Mután a bán meggyőződött arról, hogy a szabadelvűpárt vezéregyéniségei az előtte első rangu fontossággal bíró kérdésben nem engednek, kijelentette, hogy e programmpont felvétele nélkül a kabinet-alakításra nem vállalkozik s erről ő felségét még a délelőtti folyamán személyesen értesíteni fogja.

A pártkörben.

A konferencia a bán és a szabadelvűpárt vezéregyéniségei között késő estig tartott. A szabadelvűpárt tagjai a körben türelmetlenül várták a tanácskozás eredményét, de a konferencián részt vett politikusok közül este 9 óráig senki sem jelent meg a klubban.

Körülbelül 9 óra lehetett, midőn Széll Kálmán megjelent a klubban. Igen sokan vették körül, de Széll semmi érdemleges dolgot nem mondott, s a kíváncsiságot ügyes élcezzel elégítette ki.

Később megjelent a körben Wekerle miniszterelnök és Szilágyi igazságügyminiszter, de ezek sem árultak el semmit. A történeteköl azonban a párt tagjai más uton csakhamar tudomást szereztek, s a nagyfontosságú esemény élénk megbeszélés tárgyát képezte.

Nagy csoportokba verődtek a képviselők s élénken tárgyaltak a jövő esélyeit s voltak sokan, a kik a jelen politikai helyzetet az újabb fordulat következtében nagyon aggodalmasnak mondták.

A kandidatusok.

Azt már egészen bizonyosra vessik, hogy a Héderváry-kabinet egyik minisztere Tisza István lesz, de hogy a pénzügyi tárczát vállalja-e, az még kétséges. Annál bizonyosabb, hogy a kabinet egy szónok-minisztere ő lesz. Mind sürűbben emlegetik gr. Batthyány Lajos eddigi fumei kormányzó nevét is, mint leendő miniszterét. Fejérváry marad honvédelminiszter és Josipovich is megmarad Horvátország miniszterének, ha csak bán nem lesz belőle.

Tanácskozások.

Budapest, jan. 9.

A képviselőháznak mai ülésén a folyósón sokkal élénkebb és zajosabb élet uralkodott, mint magában a teremben.

Mindenfelé kisebb-nagyobb csoportok képződtek és vitázták a helyzetet.

Az általános vélemény az volt, hogy a helyzet ma sem bizonyosabb, mint ennek előtte és pozitívumot senki sem tudott mondani.

A volt miniszterek mindannyian megjelentek, valamint már jóval 11 óra előtt ott

voltak Szapáry Gyula gróf és Apponyi Albert gróf is.

Az ülés előtt egy fél óránál tovább tanácskoztak egyik első emeleti bizottsági szobában Bánffy Dezső báró és Wekerle Sándor miniszterelnök, majd később a miniszteri szobába mentek vissza a Ház elnöke Szilágyi Dezsővel és Tisza Kálmánnal.

Ez alatt a baloldali folyosón hosszasan értekezett Szapáry Gyula gróf Wekerle Sándor miniszterelnökkel, mivel később Bánffy Dezső báró tanácskozott ismételten.

A képviselőház ülésének már fél 12 óra-kor vége volt ugyan, — de még 12 óra után is nagy számban voltak együtt a folyosókon a különböző pártbeli képviselők.

A fuzió.

A Khuen-Hédervári Károly gróf által tegnap délután három órára a miniszterelnöki palotába egybehívott értekezlet, melynek tanácskozásai késő estig, körülbelül 10 óráig tartottak, nem juthatott a kívánt eredményre.

Az 1867-iki alapon álló pártok egyesítésének kérdése kerülén ugyanis mindenek előtt szóba, a bán fejtette ki nézeteit s elmondotta, hogy kész a kabinetalakítást vállalni, mivel a szabadelvű párt támogatása neki a párt vezéregyéniségei részéről minden fontos elvi kérdésben biztosítva van.

Mivel azonban ő tartós kormányzatot óhajtat létesíteni és nem akar arra szorítkozni, hogy csak azt hajtsa végre, a mit mások elkezdtek, hanem főczélja az, hogy alkotólag is működjék, főleg a közigazgatási reform terén. Azt kéri tehát, hogy adja meg a szabadelvű párt a felhatalmazást, hogy alkalmasnak látszó időben az általa megállapítandó módon a mai közjogi alapon álló pártok egyesítését megvalósíthassa. Biztosítson tehát neki a szabadelvű párt e tekintetben szabad kezét. A bán ezután felolvasott egy deklarációt és azt kérte, hogy egy e czélra összhívott pártértekezletben a szabadelvű párt e felett határozzon.

Khuen-Héderváry gróf most felhívta a jelenlevőket, hogy mondják el véleményüket szabadon a hozzájuk intézett indítvány felett.

Bánffy Dezső báró nyilatkozott elsőnek s kijelentette, hogy ő a maga részéről ilyen deklarációt lehetetlennek tart, mert az ilyen deklaráció egyértelmű volna annak a kijelentésével, hogy a szabadelvű párt akcióképtelen és így kiszolgáltatná magát politikai ellenfeleinek kényére-kedvére. Ezt nem akarja és éppen ezért az ilyen deklarációhoz semmi körülmények közt hozzá nem járul.

Széll Kálmán leplezetlenül kijelentette, hogy barátja a fuzionak, „de a bán által ajánlott forma ellen feltétlenül tiltakozik.“ Bármily barátja is az egyesülésnek, sohasem járulna hozzá ahhoz, hogy a szabadelvű párt maga mondja ki maga felett a halálos ítéletet.

Szilágyi Dezső állott fel ezután és háromnegyed órán keresztül fejtette ki nézetét.

Ekkor a tanácskozást félbeszakították. Ebéd után Tisza Kálmán, Csáky Albin, Darányi Ignác és végül Wekerle Sándor beszéltek.

Csáky Albin gróf szintén megbarátkozott a fuzióval, s hasonlóan a többi jelenlevőkhöz ellene volt a bán proppoziciójának. A bán megköszönte a résztvevők felvilágosításait, tudomásul vette azokat és kijelentette, hogy a koronának jelentést fog tenni.

Az értekezlet, mely 10 óráig tartott, ezek szerint egyhangulag a bán ellen nyilatkozott, a ki nem a legkellemesebb nyomatásokkal távozott a miniszterelnöki palotából, a mit az is bizonyít, hogy fel sem ment a szabadelvű pártkörbe, a hol pedig az egybegyűlt képviselők nagy érdeklődéssel várták.

Wekerle Sándor, Széll Kálmán, Szilágyi Dezső és Darányi Ignác, bár csak rövid időre, megjelentek tegnap este is a Lloyd termeiben.

A legutolsó hír.

Mint a „M—g“ értesül, Khuen-Héderváry grófnak, a tegnapi kilenczес konferencián, miután első indítványá egyhangulag elvetetett, még egy proppozíciója volt. E szerint felhatalmazást kért arra, hogy a fuziót a kabinetalakítással egyidejűleg kísérelhesse meg.

A tanácskozásban résztvevők kijelentették, hogy az ellen nincs kifogásuk, de csakis úgy, ha ez a kísérlet teljesen a bán felelősségére történik s a szabadelvű-párt ugyszólván fenntartja az utólagos ratifikációt.

Khuen-Höderváry erre kijelentette, hogy ilyen körülmények közt a kabinet alakítás elvállalására nem hiszi magát elég erősnek.

A bán ily értelemben tett jelentést ma a királynak is, a ki azután „Széll Kálmánt hivatta s őt próbálta rábírní, hogy a kabinet-alakítást elvállalja”

„Széll Kálmán nem adott a felségnek választ, megállapodás végett politikai barátait ma este a Jelzöld-Hitelbank helyiségébe tanácskozásra hívta össze. Egy esetleges Széll-kabinetben Bánffy Dezső báró hajlandó a belügyi tárcát elvállalni.

Ma délután Szapáry Gyula gróf hosszabban értekezett Bánffyval.

A döntés holnapra biztos várható.

A királynál.

Most, hogy a király ő felsége befejezte kihallgatását ama politikuskoknak, a kiket tanácsadásra magához szólított, fontosnak tartjuk összegezni az adott véleményeket. Teszünk ezt jól értesült politikai körökből merített tudósítások alapján.

A király ő felsége nem mint tévesen írták három, hanem hét kérdésre kért választ az általa meghallgatott államférfiaktól. Ehét kérdőpontot és az azokra adott válaszok összegezését itt közöljük:

1. Az egyházpolitikai reformok életbe léptetése nem ütközik-e további parlamenti akadályokba s ezeknek végrehajtására nézve nem merülhetnek-e fel akadályok?

Ezekre vegyessen bár, de állítólag a válaszok többsége oda irányult, hogy a kérdéses törvények végrehajtása még nagyobb parlamenti akciózt kíván, a mennyiben a végrehajtásra vonatkozó törvények, ha előreláthatólag keresztül mennek is a képviselőházban, könnyen megbuktathatók a főrendek által s ez esetben az egyházpolitikai reformok életbe léptethetők nem lesznek.

2. Ha a végrehajtásra vonatkozó törvények az alsó és felsőházban keresztülmennek, minő hatással lesznek a törvények a közvéleményre, nem fognak-e ezek különösen az ország katolikus népességénél legyőzhetőlen visszahatást kelteni?

E kérdésre a válaszok a többség nyilatkozata szerint kedvezők voltak.

3. A kormányválság megoldható-e a szabadelvű párt kebelében, az eddigi rendszer alapján?

A kérdésre meghallgatottak többsége nem adott kielégítő választ.

4. A szabadelvű párt részéről forognak-e fenn elvi akadályok a fuzió létesítésére és ily alapon szilárd és tartós kormány alakítható-e?

A szabadelvű párt tagjainak többsége állítólag nem csak hogy elvi akadályt nem lát a fuzióban, de a párt hangulatát tekintve a közjogi alap biztosítása érdekében feltétlenül szükségként hangszorozta a fuzió létrejöttét.

5. Lehetőségek-e a Szapáry-féle két paragrafusos közigazgatási törvényjavaslat alapján mellőzni ez évben a megyei tisztviselők-

nek választását, tehát a kinevezésének keresztvitelét.

Erre a kérdésre a kihallgatottak közül voltak, akik igen, de többen, a kik nemmel válaszoltak, mert a kérdéses két paragrafusos törvényben a kinevezés csak elvileg van kimondva, de ehhez a megfelelő törvényjavaslatok előterjesztése és szankcionális feltételképpen vannak kikötve. Sőt e törvény által a megyéknek az 1886. 21. törvényükben biztosított választási joga sincs hatályon kívül helyezve, a mi nélkül a kinevezés merő képtelenség.

6. A parlamentáris viszonyok minő alakulása szükséges a közjogi ellenzék terjesztésének meggátolására?

Erre a 67-iki alapon álló pártok tömörülését mondták a kihallgatottak leginkább biztos szernek, míg Apponyi a nemzeti párt programjának gyakorlati érvényesítését tartja egyedüli óvszernek.

7. Minő hatása lehet a magyar közvélemény átalakulására Kossuth Ferenc hazajövetelének és az ő politikai szereplésének?

A király tanácsadói azt hangoztatták, hogy Kossuth Ferenc megjelenésében és szereplésében az 1867-ki alapra nézve semmi különös veszélyt nem látnak.

E kérdéseket a király egy papirosról olvasta fel az általa kihallgatott tanácsadókhoz intézve. Az adott válaszokat nem jegyezte fel ő felsége.

Eötvös Károly Kossuth Ferenc ellen.

Budapest, január 8.

A Hazánk tegnapi számában „A kijátzott Kossuth Ferenc” cím alatt a következő érdekes közlemény jelent meg:

„A függetlenség és 48-as pártot nagy izgatottságban tartja most az a körülmény, a mely miatt Hentaller Lajos a függetlenségi pártnak nevezett Eötvös Károly-féle frakcióból kilépett.

Nem kevesebbről van ugyanis szó, mint hogy Eötvös Károly, Kossuth Ferenc barátja, Wekerle Sándor miniszterelnök, vagy mondjuk, a kormány kedvéért, legalább egy időre meg akarta akadályozni azt, hogy Kossuth Ferenc mandátumhoz jusson.

E dolog története a következő:

Mikor Kossuth Ferenc honosításáról volt szó, már akkor igen éles megjegyzésekre adott alkalmat a honosítással megbízott Eötvös Károly eljárása, a ki mintegy huzni, halasztani látszott ezt az ügyet s csak akkor fogott a Kossuth Ferenc által rábizott ügy lebonyolításához, mikor már különösen a szélsőbali ellenzék felzudult ellene.

Ezt a dolgot azonban akkor mindenki a már ismeretessé vált Eötvös-féle „gyors elintézés”-nek tudta be s mikor megtörtént Kossuth Ferenc honosítása, senki sem bolygatta többé a történeteket, annál kevésbé, mert hiszen Eötvös Károly volt az, a ki nyilvános helyen mondogatta:

— Januárban már lesz Kossuth Ferencnek mandátuma. Az öreg Fornssek Sándor szívesen átengedi a helyét Kossuth Ferencnek, a mint azt meg is ígérte.

Kossuth Ferenc is megnyugodott. Ha-

nem aztán, hogy itt volt január, Kossuth Ferencnek volt választói és honpolgári joga, csak mandátum nem jött üresedésbe számára mert az öreg, beteg Fornssek nem mondott le, Eötvös Károly pedig hallgatott.

Különösen tűnt fel a dolog Kossuth Ferenc előtt, a ki elmondta csalódását Hentaller Lajos képviselőnek is.

Hentaller erre elutazott Fornssek Sándor képviselőháza, hogy megkérdezze miért vonakodik kiterületét — ígérete daczára — átengedni Kossuth Ferencnek. Kapacitálta az öreg urat, hogy a függetlenségi eszmének mily nagy haszna lesz Kossuth Lajos fiának politikai szerepléséből.

Az öreg Fornssek Sándor Hentaller Lajosnak legnagyobb csodálkozására azt felelte:

— Kedves barátom! Én azért nem mondom le mandátumomról Kossuth Ferenc javára, mert én azt pártom, az országgyűlési függetlenségi párt elnökségének meghagyásából nem tehetem.

Ezzel fel is mutatta Hentaller előtt az Eötvös-féle frakció pártelnökségének levelét, melyben az azt írja Fornsseknek, hogy semmi esetre se mondjon le mandátumáról.

Hentaller megdöbben, mert bár ő is tagja volt a függetlenségi pártnak — erről a játékról nem tudott semmit. Felutazott Budapestre s mint ismert gentlemannek az volt az első tette, hogy kilépett a függetlenségi párt kötelekéből, az egész tényállást pedig elmondta Kossuth Ferencnek.

Kossuth Ferencet nagyon fájdalmasan érintette ez a család. Fájt neki különösen, hogy Eötvös Károlyban kellett neki így csalódnia. Annnyira el volt az első pillanatban keseredve, hogy vissza akart utazni Olaszországba, de elvállalt kötelei és szerződésai itt tartatták.

Kossuth Ferenc azonban azóta nem érintkezett Eötvös Károlyval.

Képzeltetni, hogy ez a dolog a függetlenségi pártok részén milyen megdöbbenést okozott. Nyilván heszdiki, hogy Eötvös Károly ígéretet tett Wekerle Sándornak, hogy míg az utóbbi miniszterelnök lesz, addig ő, Eötvös Károly nem engedi Kossuthot aktív politikai szerephez jutni.

A függetlenségi pártban lévő viszony ilusztrálásul nem lesz még tán érdektelen megemlíteni azt sem, hogy a napokban Kossuth Ferenc egy bocsánatot kérő levelet intézett Ugron Gáborhoz.

Irta ezt a levelet azért, hogy az „Egyetértés” Ugront erősen megtámadta.

Kossuth ezen levelében kijelentette, hogy a míg ő az említett lapnál lesz, ilyen támadásoknak soha sem lesz kitéve.

Deés és főgimnasium.

Mintegy öt évvel ezelőtt született meg a Deésen felállítandó főgimnasium eszméje.

Ugyanazon időtájban indult meg Szamosújvár is az ő algimnasiumnak kiegészítése tárgyában s így a két szomszéd város, mint más esetekben is versenylakott. A versenynek az lett a vége, hogy Szamosújvár, — melynek algimnasiumon kívül pénze is van bőven — Deéssel szemben, melynek sem az, sem ez nem volt, s talán nem is lesz — nyertes lett. Kevés szünet után azonban — mióta a kö-

zülgék terén új erők ténykednek — a kialakult eszme újból fellobbant nagyobb hűvel, mint valaha s a város ügyeinek bőles intézőit valóságos izgatottságban tartja. A szakminiszterhez kérvény-kérvény után, s küldöttség-küldöttség után menesztetett, míg végre a kérés teljesítése megígértetett.

Persze Deés városa nem tartja azon jó közmondást, hogy „tűrelem rózsát terem”.

A többszöri sürgetésnek az lett a következménye, hogy a mult őszön a tankertületi főigazgató kiküldetett Deésre a helyzet és viszonyok komoly tanulmányozása végett, hogy mily értelmű fölterjesztést tett a tankertületi főigazgató illetékes helyre, az nem tartozik a dologra. Tény az, hogy Deés városa a 20 év óta fenálló és virágzó hat osztályú polg. fiu iskola beszüntetésével tervezte a főgymnáziumot fölállítani; mintha a középiskola pótolhatná a polg. iskolát s mintha a polg. isk. költségével fedezhetné a gymnázium fenntartási költségeit. Ez a felfogás nagyon téves, hiszen e két fajta iskolának merőben eltérő feladata és célja van s így egyik a másikat fölöslegessé nem is teheti.

Hát mi is csak a a deési polg. fiu iskola? s miért buzzák neki a halálharangot? Az egy olyan intézet, minő az erdélyi kerületekben csak három van, a megyében pedig egyedül áll. Fennállása óta összesen 2233 évenként átlag 111 különböző ajku tanulókat oktatott, kik nem ugyan tudományos, — hanem — egy teljesen egészet tevő a gyakorlati életben nélkülözhetetlen reális — ismeretekben kiképezve foglalnak állást a társadalom közép és magasabb osztályában. Tehát oly munkát végeztek és végez, mely más uton-módon meg sem oldható.

A deési polgári iskolában a latinnyelv mint rendkívül s így nem kötelező tantárgy több-kevesebb szerencsével kezdetűl fogva tanítatik a nélkül, hogy a tanulók szülei e miatt külön tandíjat lettek volna kötelesek fizetni, s ennek daczára a tanulók alig 30%, járt latin leckeikre. Visszapillantva a polg. iskola életében az utóbbi tíz évre, az tapasztalható, hogy ezen tíz év alatt évenként átlag 126 tanuló volt, s ebből átlag évenként csak 37 tanult és 89 nem tanult a latinnyelvet, és a 89 tanuló tehát nem főgymnasiumba való elem. Ha tehát a gymnasium felállítatik s ugyanekkor a polg. iskola beszüntetetik, jelenleg a polg. iskolában járó létszámból 37 tanuló állhatna meg helyét a gymnasiumban, a többi 89 tanuló pedig kénytelen volna nélkülözni még azon ismereteket is, miket most még alkalma van megszerezni.

Most tegyük fel így a kérdést: kik fognak járni a deési gymnasiumba?

Legjobb esetben azon 37 tanuló, a ki jelenleg a polg. iskolában latint is tanul és a deési, — esetleg közel vidéki azon szülők gyermekei, kik jelenben más középiskolákat keresnek fel, ezek száma 30—40-nél többre semmi szín alatt nem tehető, s így a 8 osztályú középiskolában lenne évenként átlag 80—90 tanuló, — osztályonként pedig csak 10—12!

Bizony ezek drága tanítványai lennének az államnak, megvének és még Deés városának!

Jelenleg a város terhesnek érzi a polg. fuiskola fenntartását, mely még államilag is segítve van, hogyan fogja hordozni a főgymnasium terheit, melyet az állam szintén csak segíyezni fog, s melyet a város nem helyezhet pálinka- és gabonarakárral, korcsmával — és ki tudná még miféle intézettel egy fedél alá, miként tette ezt 20 éven keresztül a polg. iskolával, hanem köteles leendő a kor igényeinek megfelelő pompás palotát emelni és tartani fenn, ezzel pedig nem lát-szik sietni, azon spekulál, hogy legalább egyelőre a polg. fuiskola helyiségbe fogja elhelyezni, a többire aztán majd ráér...

Minden esetre csak helyeselni lehet és kell a város azon törekvését, mellyel a tan-

ügynek használni akar, de mindennek előtt és minden tekintetben a helyzettel és körülményekkel le kell számolni, mert különben könnyen megeshetik, hogy többet fog ártani, mint használni. Ha a város a tanügynek áldozni akar, jobban teszi, ha előbb a polg. leányiskolának épített valahára állandó és célszerű otthont, hiszen husz év óta ez is egy nem megfelelő szűk, bérlet lakházban nyomorog, annyi nélkülözéssel, hogy azt felsorolni nem is lehet; egyik elemi iskolája hasonló sorban osztozik...

Egyáltalában nem helyeslehető azon szándék — és megbosszulhatná magát — ha — miként tervezve van — a közel jövő tanévben a polg. iskola helyiségében a főgimnasium megnyitvának s ezzel egy időben a polg. fiu-iskola fokozatosan beszüntetnének. Talán czelszerűbb lenne, ha a gimnázium mellett — feltéve, hogy ez okvetlen felállítatik — a polg. iskola legalább néhány évig megtartatnék, mely idő alatt meglehetne győződni arról, vajjon a két intézet mennyiben állhat meg egymás mellett s csak azután szüntetni be a polg. iskolát, ha növédeké nem lenne.

A tapasztalat azt bizonyítja, hogy az akkora városokban is, mint Deés — s egyáltalában vidéki városokban a két fajta iskola nincs egymásnak kárára, például erre: Zilah, Beszterce, Marosvásárhely, Kolozsvár, satöbbi.

Hallatlan esemény volna az, ha Deés, ez a minden tekintetben gyorsan fejlődő város, akkor és éppen akkor szüntetné be virágzó polg. fiu-iskoláját, midőn más városok és az állam éppen ily iskolák felállításán fáradoznak.

Ezt hinni nem lehet, — nem is akarjuk. Egy polgár.

A válság.

Kolozsvár, jan. 10.

Sűrű átláthatatlan homály a politikai égen; nehéz zűrzavar a politikai földön. Mindenütt bizonytalanság, mindenütt kapkodás, mindenütt tehetetlenség. Bécsben sem tudják mi lesz, Budapestben sem tudják és a bizonytalan a fejletlen helyzet stagnál tovább, hogy tápot adjon mindenféle feltevésnek.

Széll Kálmán nehéznek tartja a mai helyzetet és mindenek kibújni igyekszik alóla. Csak olyan fusionális feltételt mellett vállalná el a kabinetalakítást, a mibe a korona nem hajlandó belemenni. Héderváry gyöngességét érzi. A korona bizik benne, de ő nem bizik önmagában. Átmeneti kabinettel nem akarja magát koptatni, állandó kabinetalakításban pedig nem hiszen.

Br. Bánffy Dezsőt Bécsben ejtették el. Bánffy Dezsőnek erős nemzetiségi programja volt, a miből nem engedtek. Bécsben pedig a nemzetiségeket olyan kerékkötőnek tartják a mely alkalmas a magyarokat fékezni. És alkalmasok mindig arra, hogy a magyaroknak kellemetlenségeket szerezzenek, akadályokat gördítsenek a nyugodt fejlődés elé. Már pedig minden olyan elem mely a magyar nemzetnek romlására lehet, Bécsben dédelgetett portéka. Azok a nemzetiségek is. Hisz milyen könnyű őket bujtoztatni, lázítani a türelmes magyar ellen. Bánffy Dezső pedig hir szerint kijelentette, hogy ha kormányra jut a nemzetiségi jogtalan törekvéseknek nyakát szegi.

Erre megrémültek Bécsben. Ohó — a nemzetiségeket nem engedjük. Igen jól teszik azok, ha folyton szidják a magyarokat. Inkább vesszen Bánffy, minthogy egy véres

hogy ők a Craighill kastély romjait mentek megnézni, és hosszabban maradtak ottan; de a legutolsó vonatról nem maradtak le.

Van egy vonat, mely 10 óra 45 perccor érkezik a Dearlock állomásra; ők bizonyosan azzal jönnek vissza!

Azonban ő maga nem volt oly bizonyos benne, a hogy színelte. Megkönnyebbülésére szolgált midőn a vendégei mind elmentek; azonban a cselékekkel egyedül találva magát a házban talán még rosszabb volt.

A tizenegy órai vonat nem hozta vissza a kimaradtakat és midőn a kocsit, melyet az állomásra küldtél értük, tresszen tért vissza, lady Hampstead néhány pillanattig kétségbe volt esve. Végre és csak most először az igazság megvilant az agyában.

— Bizonyosan megszöktek! — mondá magában.

És ekkor eszeveszetten tördelte a kezét és azon tündökött, hogy mit csináljon. Oh, ha lehetséges lett volna Wyngard Terenczel értekezni felette! Ő bizonyosan tudta volna, hogy ilyen megoldása lehetett-e a dolognak és hogy minő lépéseket volt kötelessége tenni.

Azonban, már sokkal későbbre járt az idő, mint hogy azon éjjel valamit lehetett volna tenni, tehát lady Hampstead lefejtett; de nem tudott aludni, lázas nyugtalansággal forgolódott a párnáin egész reggelig. Oh, milyen bölcs ember volt az ő kedves férje, midőn a piknikre ellen figyelmeztette! Miért nem hallgatott az okos tanácsra!

Lady Hampstead mihelyt megvirradt, rögtön csezengett és a szobaleányát azon rendelettel küldte az istállóba, hogy valamelyik lovász az első reggeli vonattal menjen el abba a kis városba, hol a villanyos hajó megállott és a kimaradtakra vonatkozólag kérdezősködjék.

(Folytatása köv.)

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. Január 10.

Aura.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” számára fordította:

AMICA.

XXXIX.

(Folytatás.)

(75)

Ez a rögtöni cselekedéssel párosult új aggodalom vissza adta az Aura bátorságát és edzőleg hatott az idegeire. Elhatározta, hogy a Wyngard Terencere való gondolatokat félre veti. Szerelmének a lealázó beismerését, mit az bizonyosan meghallott, el kell rejtteni, és ha lehetséges, elfelejteni; — sőt még a Wyngard mostani állapotát felett való aggodalom, mely e pillanatig nyugtalanította, helyét adott a kötelesség érzetének és a férje iránti érdeklődésének, aki most minden gondolatát és idejét igénybe vette.

Midőn távozásának a pillanata elérkezett és midőn lady Hampstead mindenről gondoskodott mi magányos utazásához kényelmére szolgálhatott, az Aura prémel bélelt köpenyegjét sehol sem találták. Mindenütt keresték, de eredménytelenül. Aura határozottan állította, hogy a csarnokban hagyta — de sehol sem találták.

Végre akadt egy legény, a ki azt mondta, hogy ő látta a Strangene testvérét az általa leírt köpenyeggel a karján, a pázsiton át a villanyos hajó felé sietni.

— Bizonyosan a Marchmont kisasszony számára vitte, — mondá lady Hampstead;

ámbar én nem látom át, hogy Olivának miért volt arra szüksége; a levegő még mindig elég meleg. Milyen bosszantó, édes Aura! De ne gondoljon vele; egy meleg köpenyemet kölcsönözni fogok az utra; az éjjeli lég hűvös és szüksége lesz reá.

Aura melegen megköszönte ezt és a többi szíveségeit, midőn elbucsuzott tőle. A köpeny elvesztésével nem sokat törődött akkor — oly csekélységnek látszott előtte — de lady Hampsteadnak ez az esemény később némi jelentőséggel jutott eszébe.

— Isten vele és Isten áldja édesem! Reményem, hogy a férjének nincs valami nagy baja, — voltak a lady Hampstead buszusai az ő szép halvány vendégéhez, a mint az állomásról viró kocsijához kísérté. És ekkor valami kimagyarázhatatlan ösztön azt mondatte vele — „Es holnap reggel küldj egy pár sort hozzám, Park-Laného, megteszi? és én írok magának és a betegünk hogylétéről tudósítani fogom. Ha holnap nem lesz jobban, telegrafirozok lady Oxtownnak, hogy a szegény fiu az anyja gondozása alatt kellő ápolásban részesüljön.

Aura csak egy meleg kézszorítással köszönt meg ez újabb figyelmét; de a levélírás ígéretéért kimondhatatlan hálát érzett iránta. Pedig, miképpen tehet az különbséget a Strange Róbert felesége előtt, ki megesküdt, hogy soha sem fogja többé a Wyngard arcát látni, akár maradt életben, akár nem?

A mint a kocsit a faluban a doktor háza előtt elhajtott, Aura felnézett az emeleten levő szobának a zárt ablakaira, hol az általa szeretett férfi, — a kivel nem volt többé szabad találkoznia, talán a halállal vivódott.

Szive tele volt szerelemmel, sóvársággal és szájalommal iránta, s könnyek fakadtak a szeméből; és ekkor a szegény gyermek eltakarta az arcát a kezeivel és imádkozott

nem csak a Wyngard életéért, de saját magáért, hogy legyen képes az iránta való szenvedélyét legyőzni, hogy legyen ereje büns szívét a tiltott szerelem terhétől megszabadítani.

Az Aura távozása után a vendégek párosával szállingóztak vissza a dearlocki házhoz; és lady Hampstead ekkor tette azt a borzasztó felfedezést, hogy Dávid és Oliva nem törtek vissza azzal a társasággal, a kik a villanyos hajón tettek kirándulást.

Ugy látszik, hogy a hajó egy jó félóránál hosszabb ideig várakozott rájuk, mielőtt vissza tért útjára indult; de midőn azok nem jelentek meg kénytelen volt náluk nélkül elindulni. A többieknek az volt a véleményük, hogy a mulatság változatossága kedvéért egy kis csolnakot fogadtak fel és azon ezveztak vissza; és egy ideig lady Hampstead is azt reménylte, hogy elkésve bár, de vissza fognak jönni.

A szegény asszony fájó szívvel ült a hosszú ebédlő asztal föl — melyről két terítéket már el vettek és most ismét két másik hely állott tresszen.

A Wyngard szerencsétlensége és az Aura elkerülhetlen távozása már eléggé lehangolták, de ez az újabb csapás minden egyebet jelentéktelenné tett előtte. Mint ügyes nagy világi asszony csak annyit tudott tenni, hogy a kerülté levő barátaihoz nevésszen és beszélgessen, s ez új szerencsétlenséghez jó arcot csináljon; de szeméi az ajtó tleste, s minden kívülről jövő zajra megújult reménnyel dobogott a szíve, hogy ismét új csalódnak engedje át magát.

Az ebéd folyama alatt a doktor Bainestől jött tudósítás egy kis megnyugvást adott.

„A Wyngard ur állapotát kielégítőleg javult; már vett egy kevés táplálékot magához, a láz alább szállott, és most csendesen alszik.”

száju oláh, tót, vagy más lázító, vagy előgetlen.

Most hát a helyzet teljesen bizonytalan. Illetékes körökben általános a fejtörés, hogy ki legyen az a kormányelnök, hogy Bécs is jól lakják, a nemzetiségek is jól lakjanak, a papok se haragudjanak. Hogy aztán ez első rendű érdekek után mielő Magyarországgal, az csak harmadrendű kérdés.

Hanem épen ez a sokféle érdekküléget okoz nehézségeket. Mertha Bécsben csak az ország érdekét tekintenek, már régen megvolna oldva a válság, de tudjuk, hogy 300 esztendő óta a bécsi illetékes körök mindig oda igyekeztek hatni, hogy a nemzet érdekei csorbát szenvedjenek, hogy nemzetiségi karakterünk elkorcsosodjék, hogy legyünk már egyszer pnyák, kikkel tetszés szerint lehet banni.

Hol van a férfi, a ki legalkalmasabb a báb szerepére?

Szapáryra gondoltak. Ezt az embert hamar elsöpri a parlamenti vihar. A kapkodásból, a határozatlan irányból, a habozásból nyilván kilátzik, hogy bécsi körök milyen államférfit keresnek.

Keresnek és nem találnak. Milyen zűrzavar, milyen köd a politikai sík mezején. Válságos operette-válság ez immár, a melyben mindenki a fejét veszítette.

Miniszter kerestetik! Bumm bumm! Miniszter nem találatik! Bumm bumm!

Szél Kalmán nem akart
Héderváry nem akar
Szapáry akarna
Bánffy Dezsőt nem akarják.

Most pedig nem találnak olyant a kit akarnak és a ki akarna!

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, január 10.

— **Uj angol regény** közlését kezdjük meg a napokban. Uj regényünk címe: „**Klára**” és a modern angol társadalomban játszik. Írója nem keresi az ugynevezett szenzatiót, de mégis helyzetei csodálatos vonzerővel ragadják meg a figyelmet és mindvégig rendkívüli módon tartják ébren az érdeklődést. Azon érdekes és bájos regények közé tartozik, amelyeket Amica annyi jó ízléssel szokott kiválasztani a modern angol irodalom regény termékei közül. A regény hősnője természetesen **Klára**, a kinek sorsa iránt mindjárt kezdetben felkelti az író érdeklődésünket és mindvégig feszült kíváncsisággal kísérjük történetét. Olvasóink figyelmét előre is felhívjuk az érdekes regényre.

— **Tűz a kolozsvári kisegítőben.** Tegnap este 7 óra 10 perczkor a tanácskaszóltól tűzvész jeleztek belkőzép-utca 3. sz. háznál. A tűzörtség nyomban kivonult Böszörményi Béla felügyelő vezetése alatt, s konstátálta, hogy a kisegítő takarékpénztárban a kemenze helytelen beállítás folytán, a padló meggyúlt. A tüzet csakhamar eloltották, s így a kisegítő-pénztárban nagyobb veszély ezáltal nem merült fel.

— **A járdák tisztogatására** semmi figyelmet, semmi gondot nem fordít Kolozsvár város hatóságának köztisztviselési intézősége. A ráfagyott hó dömböktől képez, melyeken most az olvadás alkalmával egymás után sülkának és esnek el a járó-kelők. A közönség nevében felhívjuk a hatóság figyelmét a járdák tisztán tartására.

— **Diákbal.** A református kollegium ifjúsága elhatározta, hogy az előzők példáját követve, az idén diákbal rendez. Bizonyára örömmel veszi tudomásul ezt a hírt Kolozsvár közönsége, melynek élénk emlékezetében van még, hogy milyen kedvesek voltak a református ifjúság régi báljai is. Bizonyos, hogy az idei még kedvesebb lesz. A bált a redouteban tartják meg februárius 9-én, szombaton. A tiszta jövedelem a kollegium építésszállapjára van szánuva. Hisszük, hogy a közönség most is pártolni fogja, mint mindig a ref. kollegium ifjúságának mulatságát.

— **Farsang.** A kolozsvári kereskedők és kereskedő-ifjak társulatuk javára 1895 évi január hó 19-én (szombaton) a „Központi szálloda” emeleti termében rendezendő zártkörű táncvigalmat rendeznek.

— **Jégünnepe.** A korcsolya-egylet választmányának tagjait dr. Rohonczy Lajos titkár csütörtökre hívta össze. Ezen a gyűlésen végleges határozatokat hoztak a jégünnepekre vonatkozólag és ezért az ifjúság képviselői is meghívhatnak, kiknek nevében Krenner M. fog előterjesztéseket tenni.

— **Nulla dies sine linea.** A menza-akadémika bizottsága ma a következők adományokat kapta: dr. Góth Manó 25 frt, Imre Sándor gyűjtése Hódmező-Vásárhelyt 15 frt. Fogadják e helyen is a bizottság köszönetét.

— **Áthelyezések.** A király megengedte Herczeg Zsigmond segésvári járásbírónak a kolozsvár-városi, dr. Hegyesy Győző oklándi járásbírónak a megyesi járásbíróshoz eddigi minőségükben saját kérelmükre leendő áthelyezését.

— **Adomány a Mentő-Egyesületnek.** Keresztély Lajos keresk. akadémiai tanár 5 forintot adományozott a Mentő-Egyesületnek, melyért az egyesület elnöksége hálás köszönetét nyilvánítja.

— **Honorarium.** Ma reggel egyikegyetemi ambulans beteg, a ki ingyenes orvosi kezelés céljából kereste fel az illető kórodát, azalatt, míg az orvosok egy másik szobában foglalkoskodtak, egy fiatal doktor téli kabátját elemelte, a mit csakis halálatosságból tehetett. Az eset a rendőrségnek bejelentett.

— **Az Izabella-egyesület** irodája Jókai utca 3. sz. emeleten megnyitott. Felhívhatunk mindazok a tagok, a kik cselédhez óhajtanak jutni, hogy ez iránt az irodában előjegyzéseket tétetni sziveskedjenek.

— **Olvasás.** Még a tél derekán vagyunk, hanem azért olyan olvasás van, a mi márczius végén is számot tenne. A térdigérő nagy hó teljes olvasásban van s hogy annál szaporább legyen a víz, ma délelőtt egyre szakadt az eső. Most már minden utcában gázolni lehet a vízben, az átjáróknál pedig lehetetlen közlekedni. Ha így tart még, az árvízveszély elkerülhetetlen lesz.

— **Állatvédelem, jöjjön el a te országod.** Azt óhajtatjuk az állatvédők. Ez azonban nehezen költözik be Kolozsvár városába. Tegnap d. u. a Szentegyház utcában ostromoztak keményen két lovat, mert nem bírták vonszolni a hóval rakott társzekeret. Az éneklő madarakat nagy számban fogdossák össze s nyíltan árulják a Széchenyi-téren. Felhívjuk az állatvédő egyesület tagjainak figyelmét. A szegény fogoly madárkák szabadon bocsátása iránt esetről-esetre tegyenek lépéseket a rendőrségnek.

— **Halálozás.** Lőrinczy József, a kolozsvári Erzsébet-szálloda egykori tulajdonosa tegnap este hosszas szenvedés után meghalt. Lőrinczy egy időben városi hivatalnok volt. A hetvenes években a Főtéren az iparos-egylet palotája helyén tartotta az u. n. Grubet, mely a legvirágzóbb vendéglői üzlet volt. Később alapította „Erzsébet” szállodáját a „Kék szőlő” helyén a Hid-utcában. Legutóbb eladta ezt az üzletét pár év előtt, vagyoni zavarral küzdött, hosszas betegség támadta meg s végre most meghalt. Özvegyet s több gyermeket hagyott hátra. Nyugodjék békével.

— **Az 1896. évi ezredéves orsz. kiállítás** kolozsvári kertületi bizottsága úgy a vidéken, mint helyben Kolozsvárt élénk tevékenységet fejt ki. A vidékről, u. n. Torda, N. Enyed, Gy. Fehérvár, Deés, Szamosújvár és Beszterce városokból már nagyszámú beérkezett a bejelentési ívek; most Kolozsvárt indult meg a belterjesebb mozgalom; a kertületi bizottságnak nagy segítségére van az Iparos-Egylet, a mely élén Benigni Samuel-nel, hathatósan hozzájárul ahhoz, hogy a Kolozsvár városi intelligens iparos polgárság hozzá miltán vegyen részt a nemzet ezer éves fennállásának országos ünnepén. — Az ipari tevékenység egyes szakcsoportjai válogatva, állandó gyűléseiken tárgyalják, hogy mily módon és mérvben szerepeljenek a kiállításra; a jelentkezések már is jelentékeny számban történnek. A kertületi bizottság most, a bejelentési határidő leteltével megbízta F. Fischer Vilmost, az ipari szakosztály előadóját, hogy az egyes kolozsvári kiállítókat személyesen keresse fel, és tőlük a bejelentési íveket, a végleges adatok bejegyzése után, gyűjtse össze. Felhívjuk azért kiállítani szándékozó iparosainkat, hogy az őket felkereső Fischer Vilmos előadót közérdekű működésében támogatni és neki segítségére lenni sziveskedjenek.

— **A Pusztay-árvák javára** Bély Emma grófkisasszony 412 frtot küldött a gyűjtőbizottsághoz. Ez a legnagyobb gyűjtés, a mi egyesek részéről eddigelő bejött. A bizottsághoz elég tekintélyes összeg jött most már össze, hogy a lezáró gyűlés közelebről megtartassék. A gyűlésre a bizottság tagjai, valamint a gyűjtők meg fognak hívatni.

— **Az E. M. K. E. álarczosbál** páholyaira annyi már az előjegyzés, hogy valószínűleg az erkélyek is páholylá fognak alakítani. A bizottság az előjegyzés sorrendjében előnyben fogja részesíteni azokat, a kiknek hozzátartozói a roccoco-menetben részt vesznek és így közvetlenül hozzájárulnak a bál sikerének biztosításához. A bál védnöksége kilenc személyben, elnöksége pedig 12 személyben van megállapítva. A vidékről is eddigelő tekintélyes számú jelentkezések történtek.

— **A titkos kéz vagy az orosz császár végzete** című legújabb rem regény első füzetét horiták ma szíjjel a Kolozsvári lakóházakba. Egy titkos kéz intézi a császár sorsát — mondja az előző — s a ki felvilágosítást akar nyerni az orosz császárról s a sötét végzetről, mely őt halálba vitte, az olvassa el ezt a regényt. Senki nem tudja, mi okozta III. Sándor halálát, de a rendkívül érdekes regény írója tudja, ő be van avatva a szentpétervári udvar belső titkaiba; stb. stb. banalitásokkal csinálja, magának a

reklamot a regény. Figyelmeztetjük a közönséget, különösen az alsóbb iparos osztályt, hogy az ilyen füzetes rémregények ígéreteinek, melyeknek elterjedése a jóízűség és a magyar irodalom érdekének sokat árt, ne üljön fel.

— **Meghívó.** A menza-akadémika 100-as nagybizottságának tagjait a f. hó 11-én, pénteken d. u. 6 órakor az egyetemi körben tartandó rendes gyűlésre tisztelettel meghívjuk és kérjük, hogy tekintettel a tárgyak fontosságára, lehetőleg teljes számmal megjelenni sziveskedjenek. Napirendre különböző jelentések, intézkedések, indítványok vannak kitűzve. Kolozsvárt, 1894. január 10-én. Krenner Miklós, biz. elnök. Kozma Endre, főtítkár.

— **A diákstatal bizottsága** lázas gyorsasággal dolgozik. A gyűjtőíveket és felhívásokat most bocsátják ki és már mintegy 700 drb küldetett szét. Remélhető, hogy mindazok, kik gyűjtőíveket kapnak, a maguk körében minden lehető el fognak követni. Ezen humanus mozgalom valóban az egész társadalom ügye.

— **A királyi várakból.** Kedden reggel a király a budai várkertben lévő fedett csarnokban egy óra hosszáig sétált, a honnan a dolgozó szobájába vonult vissza és délután 2 óráig senkit sem fogadott. A várban nagy sürgős-forgás volt, mint hogy ma volt az első nap, hogy kihallgatásra jelentkezni lehetett és jelentkeztek is sokan, főleg a tábornoki karból. A király este az operaházban volt, a hol a „Walkür, előadását hallgatta meg. — Mária-Valéria főherczegnő szintén korán kelt s reggel nyolcz órakor esüdes misét hallgatott a vár kapujánál. A délelőtti folyamán is rövid ideig sétált a kertben, a honnan a havat teljesen eltakarították már.

— **A nagyváradi botrány.** A László-malom könyveit — mint egy nagyváradi távirat jelenti — a szakértők folytonosan vizsgálják, miközben nyabb oly adatokra bukkantak, melyek egy odaváló lisztkereskedőt ugyanolyan színben mutattak be, mint a letartóztatott Feldheimot. Az illető, — a szakértők vizsgálata szerint mintegy 60.000 forinttal maradt adósa a László-malommak, mely összeget azonban szintén hamisan könyvelte. A büntügyi vizsgálat iránti panasza az igazgatóság által a vizsgáló-bíróhoz beadott. Ez a követelés — minthogy az átviteleknél el volt tüntetve — a hitelezők által ismert mérleget kedvezőtlenebbé nem teszi, ellenkezőleg remélhetőleg a fenti összeg nagyrésze meg fog térülni. Bige Gyula vizsgálóbíró érvelésen folytatja a vizsgálatot.

— **Fáy Szeréna Bécsben.** Budapestről azt az érdekes hírt közlik, hogy Fáy Szerénát a bécsi Stadt-theater igazgatósága fényes szerződéssel kínálta meg. Fáy Szeréna a szerződés szerint, ha a német muza szolgálatába lépne, már az első évben 10.000 frt fizetést kapna.

— **Az ország legdrágább városa.** Pozsonyban — mint leveleznők írja — mostanában legdrágább az élet az egész országban. A konvédelmi miniszterium egy határozata is elismeri ezt. Fejérváry báró miniszter ugyanis értesítette a városi tanácsot, hogy Pozsony számára az átvonuló katonaság napilakás és élelem-költség fejénként 31 krban állapította meg. Ennél sokkal kevesebb a költség az ország többi városában, sőt Budapesten is.

— **Tombola-estély Nagy-Enyed.** A nagy-enyedi szegény tanulókat segélyező kör — mint leveleznők írja — 1895. január hó 12-én tombolával s tánczcal egybekötött jótékony célú estélyt rendez. — A rendező bizottság, — mely hölgyekből és férfiakból vegyesen van megalkulva, szép sikernek néz előbe. Értékes tombola-tárgyakat szereztek be, az ezer tombolajegy pedig nagy sikernek örvend, mert a város legszebb leányai árulgatják. Az estélynek sikerét egy kis színelőadás nagyban fogja emelni. Színe kerül a Magyar Hírlap karácsonyi albumában megjelent „Énekek Éneke” cz. dramelett, melyet olaszból Váradi Antal ültetett át magyarra gyönyörű nyelvezettel. Előadók Belle Lajos papjelölt, Folyovich Annuska kisasszony és Kiss Pál főgimn. tanár. E mellett lesz a programban ének és cimbalom-játék. Az érdekes estélyre a város összes intelligenciája készül.

— **Nagy dinamit-robbanás a Vaskapunál.** Nagy dinamitrobbanás történt újabban — mint nekünk Orsováról jelentik — az Alduna szabályozási munkálatainál; tegnapelőtt délután ugyanis a vaskapui hajó csatorna alatt dolgozó fűrhajó közelében a dinamitaktárak tartalmazó lapiknak több száz mására menő rakomány, irítóztató zajjal felrobbant, ezekre szaggatván a dinamit felügyeletével meg bízott munkást, a ki nyomtalanul odaveszett. A robbanás a fűrhajó kovácsát is megölte s a fedélzeten dolgozó munkások közül háromat súlyosan, hármat pedig könnyebben sebesített meg. Azonkívül szétmorzsolta a fűrhajóhoz lánczolt szemes dereglyét is, — mely egész tartalmával elstlyedt. A robbanást valószínűleg a munkás vigyázatlansága okozta. Ezek az emberek a legszigorubb megintés és kitanítás dacára sem járnak el kellő elővigyázattal, hanem úgy dobálják ide-oda a veszedelmes portékát mint a labdát.

pedig saját életüket teszik ezzel minden pillanatban kockára s csakis erre vezethetők vissza az utóbbi időben oly gyakran ismétlődő robbanások, melyek mindannyiszor nagy kárt tesznek vagyonban és emberéletben.

— **Linder György ügye.** Linder György orsz. képviselő ügyében, miután Petrovics Geraszim a vádat visszavonta a bpesti törvényszék tegnapi Tóth Ernő kir. táblai bíró elnöksége mellett tartott ülésében az eljárást beszüntette. Linder ugyanis időközben Petrovics Geraszim 5000 frtnyi kárát megtérítette. A törvényszék e határozata végérvényes, mert ellene a vádhatóság sem felebezett.

— **Megégett emberek.** Szörnyű halállal halt meg Csongrádon — mint leveleznők írja — egy 78 éves asszony, Kovács Istvánné szül. Alács Mari. A szegény asszony, a ki már 3 év óta vakságban szenvedett, a kora reggeli órákban, míg férje az istentiszteleten volt, odaült a tűzhelyhez, melegedni. Véletlenül tüzet fogott a ruhájá s csakhamar az egész asszony lángban állott. Minthogy senki sem volt odabaza, segélykiáltásai elhangzottak a nélkül, hogy valaki segítségére sietett volna, úgy, hogy a szegény asszony iszonyu kínok között, a szó szoros értelmében elégett. A nyomorult véget ért asszonyt a város költségén fogják eltemetni. — Hasznos szerencsétlenség történt Alsóilben is. Ankaelye Anna, négy éves fiacskájával ugyanis egyedül maradt otthon, míg férje távol volt. Ankaelye Anna kiment az udvarra, hogy a tűzre fát hozzon. Azalatt a kis Traján játszószíni kezdett a tűz elborította a ruháját, mire a megrémült gyermek sikoltozva rohant ki a házból. A légvonat azonban még csak élesztette a tüzet, melyet az anya nem volt képes eloltani s így a gyermek a halálra rémült anya szemeláttára szenné égett.

— **A telepathia diádala.** Mac Farlane, benhari bányamunkás — mint a New-York Herald írja — szombatról vasárnapra virradó éjjel eltűnt. Senki sem tudta, hová lett. A napokban bátyja azt álmodta, hogy az eltűnt bányamunkás belefutott egy mocsárba, a mely a bányától néhány kilométernyire terült el. Felébredve visszaemlékezett az álmára és néhány barátjával elment a mocsárhoz, a melyben csakugyan megtalálták Mac Farlane megfagyott holttestét. Az álm igazmondása különben az odaváló lakosság körében nem tettelt nagy feltűnést, mert a szerencsétlenül járt munkás fiyéréről már régóta tudják, hogy fel van ruházva a távolbalátás rejtélyes tulajdonságával.

— **Tizenöt hordó vert arany.** Külföldön történt a napokban Vercziorova mellett a román határon. A magyar határőrség ugyanis, mint lapunknak jelentik, hírt kapott arról, hogy a Baczhna-völgy magyar részében lévő hegyoldalon egy román mérnök gyanus felméréseket tesz. Egy őrcsapat kísérett a mérések helyére, s elfogta az idegent, aki, az őrállomásra kísértetvén, ott mint Cracziunescu György román királyi mérnök igazolta magát s feltűnő viselkedésének azzal adta okát, hogy ő egy régi írásból kiderítette annak a nagy hadikincsnek a rejtekhelyét, a melyet a Baczná-völgy magyar részében ásták el a török hadjáratok idején. Ama régi írás kabalisztikus jelzései tizenöt hordó vert aranyról szólanak, s e jelzések alapján, valamint más különféle titkos szerek segítségével remélte ő feltálni az elásott kincset. A határőrség eleintén semmiféle kedvet nem mutatott arra, hogy e kalandos történetet elhiggye, s a mérnököt kékmedés gyanuja miatt letartóztatta. Távirati tárgyalások következtében azonban a foglyot tegnap visszakísérték Turn-Severimbe s ott tudtára adták, hogy ügyét diplomáciai uton fogják végleg elintézni. Más értesülések megerősítik, hogy Cracziunescu különöz ember, aki régóta előszeretettel üzi e legtitkosabb kutatásokat.

— **A Korona színház a Fővárosi Egyesületben.** Budapestről írják: A Fővárosi Egyesület ülésén Bényey István, az országos Magyar Színész-Egyesület igazgatója benyújtotta azt a kérvényt, amelyben az alapítandó Korona Színház céljaira a VII. kertületi István-téren telket kér. Bényey István előadta, hogy ez a színház valószággal missziót fog teljesíteni, mert ki fogja szorítani a trágár, erköletelen német zengerájokat, vagy legalább azoknak egy részét. Ebben az olesó színházban a szegényebb néposztálynak is alkalma nyílik arra, hogy nemesebb módon szórakozzék. Forgó István elismeri, hogy szükség van a tervezett színházra. Minthogy azonban szabad tér amugy is kevés van, azt ajánlja hogy válasszon a Színész-Egyesület más helyet, amelynek átengedése valószíntleg nem fog nagyobb nehézségekbe ütközni. Ilyen értelemben szölkak még mások is kijelentve, hogy elvileg semmi kifogásuk sincs az ellen, hogy a főváros vállalatot anyagilag támogassa de az István-tér átengedését nem tartják helyesnek. Kamermayer Károly polgármester is így nyilatkozott. Felemlítette, hogy a főváros eddig is milliókat áldozott a magyar színészetre, s különösen a budapesti színházakra. A Színész-Egyesület kérelmét is bizonyára támogatni fogja a fő- és székváros, ha az egyesület méltányos igényekkel lép fel a fő- és székváros áldozatkészségével szemben.

— **Ragadós tudólob Liptómegegyében.** Rettenő pusztításokat visz véghez a járvány megyénk felső részén. A szarvasmarhával való közlekedés teljesen be van tiltva. Liptómegegye északi részén naponta több elhullás történik, a kormány ama intézkedése, hogy a tudólobos községek szarvasmarhái a községekből eltávolíttassanak — már kezdetét vette; ugyanis Koszka és Jakabfalva községekből az összes szarvasmarhát egy kiküldött

bizottság alaposan megvizsgálta s miután annak legnagyobb részét betegnek találta, azonnal intézkedés tétetett, hogy e község összes szarvasmarhája tényleg el is távolíttassék s a szomszéd községeknek, a hol a tudólob szintén nagyban grasszál meghagyatott, hogy szarvasmarhával való közlekedés, valamint az egymásköztí adásával a legszigorubbant tiltassék.

— **Oltás állatnyirkkel.** Miután védhímlőoltás körül szerzett tapasztalatok szerint az állati nyirekkel való oltás biztonságosabb és előnyösebb, mint a karról-karra való oltás, a belügyminiszter elérkezettnek tartja az időt arra, hogy a hivatalos oltásoknál az állatnyirket alkalmazák s a harról-karra való oltást kiküszöböljék. Ennélfogva körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, intézkedjenek, hogy oltóorvosai hivatalos oltásaikat állati nyirkkel végezhessék. Utasította egyben a hatóságokat, hogy a rendeletet összes orvosakkal tudassák s utasítsák őket hogy a kiűzött célt előmozdítani igyekezzenek.

Szerkesztőségi üzenetek.

A vadróza mesélőjének. Kedves kisasszony sok szép regényt és elbeszélést megolvashatott már, még pedig átérve és átgonoldva, a mi mindenesetre dicséretes dolog; csak hogy ne feledje kedves kisasszony, hogy ez még mind nem elég arra, hogy ön is tudjon regényt és elbeszélést írni. Ehhez képző és alkotó tehetségen kívül (mi egyáltalán nem azonos az ábrándozással), nagy emberismeret is szükséges, a minek kegyed nincs birtokában. De azért jól teszi, hogyha irogat magának ábrándjaiból egyet-mást, mert ez lélekmesélő studium, csak hogy ne írjon soha azon tetszelgésben, hogy majd ezzel a nyilvánossággal előtt szerepeljen. — A vadróza a különben egy hosszú, túlságig bombasztikus leírással kezdődik, mely sem okozati, sem stilbeli kapcsolatban nem áll a Gyuri és Ágnes lapon elmondott szétfolyó históriájával.

G. E.-nek. Mivel gyógyítható a féltékenység? Semmi mással, mint féltékenységgel.

Az „Ellenzék” panaszkönyve.

Óriási az a botrány, a melyet naponként folytat a közúti vasut. A helyett, hogy szerződéséhez képest rendes uton eltakarítottatná a vágányok mentén a havat, mozdonyai hajszolásával igyekszik kihuzni magát e feladat alól. Ez többnyire nagy mulatságra szolgál a közönségnek, de az már a járó-kelők életét fenyegeti a mi ma előttünk, este a külmonostor-utcában történt.

Miután a László nevű gőzös alaposan megakadt, visszavonult nagyobb távolságra s úgy rohan aztán örület gyorsasággal előre. Természetes következménye az lett, hogy a jéggel borított vágányokról az utca közepére csapott. Az ilyesmi veszélyes voltát nincs miért ecsegtetni. Beszél magától eléggé! Az ilyesminek eltűrése szegény volna a város minden egyes lakójára. A hatóságról nem beszélék. Az úgy látszik már szegényelni sem tud. Meg kellene követelnie, hogy a pályát a vállalkozó tisztíttassa meg** s míg az nem történik meg, nem volna szabad megengednie, hogy a mozdonyok a vágányon járjanak. Ehhez szerződésbeli joga van.

Egy k-monostor-utcai lakós.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

Válság.

Budapest, jan. 10.

A helyzet bizonytalanságában semmi változás nem történt.

Némely hír szerint a király d. e. 12 órakor fogadta Héderváry

Királyi kihallgatásol

Budapest, 10.

A király ma általános kihallgatást adott, melyen nyolczvanketten vettek részt.

Látogatás Mária Valériánál.

Budapest, jan. 10.

Mária Valéria főherczegnőt ma meghívogatta Károlyi Sándor, később pedig Mária Dorottya főherczegnőt is.

*) Tárgyalhogy a havat köteles elhordatni, nemcsak a hó, hanem a hó alatt is.

Élős szerkesztő: **ERTHA MIKLÓS.** Szerző és kiadó laptulajdonos: **SAGVARY MIHÁLY.** BCU Cluj-Napoca.

H I R D E T É S E K.

Sz. 3010—1894.

tlkvi.

18. (3—3)

Hirdetmény.

Dedrád-Széplak község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. szabályrendeletre képest átalakított és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra, amelyekre az 1886-ik évi XXIX., az 1889-ik évi XXXVIII. és az 1891-ik évi XVI. t. c. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892-ik évi XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás, a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogasítottatik.

E célból az átalakítási elnök munkáját hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1895. évi február hó 18-án** fog kezdődni.

Ennélfogva felhívom:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netalán észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jöhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3. Mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. évi XXIX. t. cz 15—18. és 1889. évi XXXVIII. t. cz. 5., 6., 7. és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is esznek; és

4. Azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyancsak az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől esznek.

Tekén, 1894. évi december hó 28-án.

Dr. Bran Jenő,
kir. albiró.

„THE GRESHAM” ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG LONDONBAN.

Magyarországi fiók: **Budapest, Ferencz József-tér 5—6. sz.,**
a társaság házában.

Ausztiai fiók: **Bécs, Gisellastrasse 1. sz. a.,**
a társaság házában.

A társaság vagyona 1893. december 31-én korona 131,435.657—
Évi bevétel biztosítások és kamatból 1893.

évi december 31-én 23,942.149—

Kifizetések, biztosítási és járadéki szerződések, valamint visszavásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1848.) 287,452.809—

Az 1893. évben a társaság 9633 kötvényt állított ki 73,023.675—

összeg értékben. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal díjmentesen szolgálnak az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb városában az ügynökök urak és a magyar és osztrák fiókok, valamint az erdélyi vezérügynökség Kolozsavart.

776. (8—26)

Tisztán kölcsönös. — Részvényesei nincsenek.

Az összes nyereség a biztosítottak javára esik.

A legnagyobb és leggazdagabb pénzintézet a világon.

Biztosítéki alapja

907 millió

frank.

„THE MUTUAL”
NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG
ALAPÍTOTT 1843.

Biztosít emberéletet
legkülönbözőbb és legelőnyösebb módokat szerint.
Prospektusokkal és tüzetesebb felvilágosítással szolgál az
Erdélyrészi aligazgatóság,
Kolozsavart, Bel- és Külközép-utca szegletház.

Eladó fűszer-üzlet.

Egy kitűnő forgalmu helyen levő
fűszer-üzlet
üzletfelhagyás következtében

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad a kiadó-hivatal.

19. (3—3)

TÜZIFA

Nem egy öl, hanem teljes négy köbméter.

Városunkban nagyon elszaporodtak a tűzifa-kereskedők, a fogyasztó közönség rovására. Jogosan panaszkodnak a vevők: „kicsiny az öl”, mert csakugyan kicsiny, mivel az ölet kereszt rakásban kapják. Teljes négy köbmétert pedig a helyi olcsó árak mellett nem minden tűzifa-kereskedő képes kiadni.

Nagy és kedvező vétel engem azon kellemes helyzetbe hozott, hogy én **teljes 4 km. karok közötti** rakásban, mint a kincstári fatelepen szokásos, a következő árak mellett adhassak:

I. rendű hasáb bükkfa **11 frt 50 kr.**

II. „ „ „ **10 frt 50 kr.**

Hántott cserfa . . . **9 frt.** — Hához szállítva **1**

frttal drágább. — Tűzifa-telepem az **áruraktárak és közúti vasut telepen van**, hol a teljes mértékű mindenki meggyőződhetik.

Tűzifám megrendelhető: **KÖNYA SÁNDOR** úr főtéri, **PAP ERNŐ** hid-utcai, **PAP KRISTÓF** és **BOSKOVICS JÓZSEF** belközép-utcai üzleteiben, valamint **TELLER** úr belmonostor-utcai és **LUDASSI** úr főtéri lottógyűjtődéiben; ugyancsak **Széchenyi-téren**, a vashid melletti üzletben.

Házakhoz fa megrendelések felvétele végett én senkit sem küldök s kérem t. vevőimet saját érdekében — azokat, kik mint kiküldöttem előállanak — mint csalókat, elutasítani.

Tűzifát wagon számra, mely majdnem minden nap érkezik, legolcsóbban számítom. Vágott fa bármily nagy mennyiségben mindenkor kapható. Gyors elszállításról gondoskodva van.

A t. fogyasztó közönség becses partfogásába magamat ajánlva

WERTHEIMER VILMOS,
SZÉCHENYI-TÉR.

965. (8—15)

Jó száraz usztatlan TÖLGY TÜZIFA,

Kolozsavárig szállítva
vagonkint m. mázsája **44 frt. Bükkfa 48 frt.**

Megrendeléseket elfogad Benigni palota (Fillér-bazár is.)

Nemkülönbön **tölgyfa-pallók, Skárt talpfák, küllők, építkezésekhez való faragott fenyőfák, zsendelyek, stukaturfák, szőlő csapkarók** szintén a legolcsóbban beszerezhetők:

Kiss Károlynál,

B.-Hunyadon.

85. [12—14]

A bécsi nemzetközi élelmezési- és hadsereg ellátási kiállításon „Wien-Rotunde 1894.” kitüntetéssel!

BODOKI

„MATILD-FORRÁS”

kristálytisztá égvényes vasas savanyúvíz.

Vérszegénységen alapuló betegségeknél, a gyomor és az idegrendszer bántalmánál és női bántalmánál megbecsülhetlen gyógyhatású kellemes ital!

Legfelségebb ízű „borvíz” — a maga nemében páratlan hatású „gyógyító víz”!

Elsőrangú acél-forrás!

a melynél tisztább, egészségesebb és kellemesebb, de mindenekelőtt olcsóbb ásványvizet képzelni sem lehet.

Egy literes üveg víz ára üvegcserejével **10 krajczár.**
10 üveg, vagy nagyobb mennyiség vételénél megfelelő árkedvezmények.

Kolozsavart főraktáron:

SEGESVARY és TÁRSAI urakkal

Tisztelettel:

GYÖRGY JÓZSEF, a forrás kezelője.

925. (19—x) (Háromszékmegye) **BODOK** (Háromszékmegye.)

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT

VÉGELADÁS.

KOVÁTS P. és FIAI

czégüzletével **végleg** felhagy

és hogy a felszámolás (Liquidatio) gyorsan lebonyolítható lehessen, az 1884. évi XVII. t. cikk 52-ik §-a értelmében

hatóságilag engedélyezett és ellenőrzött

végeladást

tartanak

diszmu-, gyermekjáték-, japáni árúk és hangszer raktárukból.

Hol a nagyérd. közönségnek legjobb alkalma nyílik **Karácsonyi és Újévi bevásárlásait** — készpénz fizetéssel — mélyen leszállított árak mellett beszerezni.

975. (20—25)

Alapított 1855-ben.

MÜLLER GYULA

(Keresztény Imre utóda)

kefe- és ecset-gyára,

Kolozsavart, Jókai-utca (belsőn) 14. sz. alatt.

Van szerencsém a nagyérd. helybeli és vidéki közönség becses figyelmébe ajánlani

gyártmányaimat,

melyek minőség, jószág és az árak tekintetében a külföldi gyártmányokat fölülmulják és a melyek több országos és iparkiadításán érdem érmeikkel lettek kitüntetve.

A székesfehérvári országos kiállításon 1879. évi díjnyeréssel lett kitüntetve.

A Szolnokdobra megyei gazdasági egyet termény állat és iparkiadításán 1887. évi díjnyeréssel lett kitüntetve.

A budapesti országos kiállításon 1885. évi díjnyeréssel lett kitüntetve.

Nagy raktárt tartok minden e szakmába vágó cikkek közül a legfinomabbtól a leggyorsabbig.

Elvállalok mindennemű gépkéfék javítását avagy ujjá készítését.

A legjobb romániai sertéből készítek továbbá:

parket-fénykeféket, festő- (Steinpenzlik), meszelő- és kender-tisztító-, fedélfestő ecseteket,

FODRÁSZ GÖMBKEFÉKET, ruha-, haj- és bársonykeféket, mindezeket felelősség mellett, tiszta sertéből.

5. (5—x)

Kiváratra árjegyzéket azonnal küldök.

MATUTSEK JÓZSEF

27 év óta fennálló

férfi-, női- és gyermek cipész-üzlete,

KOLOZSVÁRT,

Főtér 32-ik szám alatt (a volt HUTFLESZ-féle üzlethelyiségben).

Megrendelések beküldött mérték vagy lábbeli minta után a legjobb anyagból és divat szerint, lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

3. (6—x)